

Miljövännerna undersöker Vedaåns upprinningsområde i Likstammen

Datum 8 augusti 2015

Miljövännerna möttes denna relativt soliga lördag för att undersöka livet under vattenytan kring badplatsen och Vedaåns upprinningsområde. Som tillrest expert hade vi Intendent Stefan Lundberg, Naturhistoriska Riksmuseet. Stefan är specialiserad på nordiska stormusslor men är allmänt bevandrad vad gäller vatteninsekter och andra limniska evertebrater. Ett 40-tal medlemmar anslöt och övning pågick i nära 3 timmar.

Stefan Lundberg med hjälp av några Miljövänner håvade och drog strandnot i grundvattnet kring badplatsen och mellan badplatsen och Vedaån. Flera intressanta fynd gjordes, bland annat hittades nattsländlarver ("vattenandar") vilka bygger sinnrika nät för att fånga små planktonorganismer. Dessa nattsländor är indikatorer på rent vatten.

Andra intressanta fynd var att vi hittade 4 arter stormusslor: de sällsynta flat dammussla och äkta målarmussla, samt allmän dammussla och spetsig målarmussla. Stefan berättade att längre ner i Vedaån (på andra sidan E4) förekommer en femte art: tjockskalig målarmussla. Detta betyder att vi i Likstammen och Vedaån har fem av nordens sju inhemska stormusslor. I Norden hittar man flodpärlmussla, tjockskalig målarmussla, spetsig målarmussla, äkta målarmussla, flat dammussla och större dammussla. Fyra av dessa arter är hotade och finns upptagna på rödlistan: flodpärlmussla, tjockskalig målarmussla, äkta målarmussla och flat dammussla. Det närmast sensationella är alltså att vi har fem av dess sju i "vårt" område – och tre av "våra" fem är rödlistade.

Stefan diskuterade med oss vad föreningen skulle kunna göra för att bidra till att bevara och stärka bestånden av den längre nedströms i Vedaån förekommande tjockskaliga målarmusslan. Av forskningen att döma är denna art beroende av förekomsten av stensimpa vilken alltså också förekommer längre ner i Vedaån. För att hjälpa den tjockskaliga målarmusslan att stärka sitt bestånd i övredelen av Vedaån behöver man alltså transplantera såväl musslan som stensimpan. Ett första steg är i så fall att först se till att lämpliga bottenar finns i övre Vedaån. Dessa bör bestå av grus. Innan föreningen gör något måste vi dock se till att Länsstyrelsen är underrättad och har godkänt arbetet. Föreningen skulle dock kunna utarbeta en projektplan tillsammans med Stefan på Riksmuseet.

Vid pennan: Olof